

LISZÁNTUL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 10 k.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Videke postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétvége és
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XXI. évfoiyam 75. szám.

Nagyvárad.

Péntek 1915 április 2.

Ime a kereszt fája.

Az ékességeitől megfosztott ol-
tár előtt a lepellel letakart feszü-
letet ma beleplezi a pap s mikor
előtünik újra a feszület, kezébe
veszi a keresztet s magasra emelve
igy mutatja fel: Ecce lignum crucis,
ime a kereszt fája. A vérrel ön-
tözött keresztfa, melyen ott függ
kitárt karokkal a halott Üdvözítő
vértelen alakja. Vére utolsó csep-
pig elfolyott e borral más napon.
Ahol megfordult Jézus e napon,
mindenütt sebeket ütöttek rajta, s
mindenütt véres nyomok maradtak
utána. Utját vér cseppek jelölik
meg Jeruzsálem utcáin végig, s
vértócsák vannak a kereszt alatt,
minden ere kiürült a vértől.

Ott függ magasra emelve a tö-
meg fölött, mintha csak azért emel-
ték volna ily magasra, hogy lát-
hassa az őt gunyoló tömeget. A
fájdalmak tengere van szívében, s
mintha mondaná: Lássátok van-e
fájdalom, mint az én fájdalmam?

És e vértenger, e fájdalom csak
azért van, hogy bennünk szána-
kozást keltsen, mert az emberi vér
folyását nem lehet szánakozás nél-
kül látni. Azért ömlött e drága vér,
hogy szemeinkből egy pár cseppet
fakasszon, a bánat könnyeit. En-
nek a vérnek egyesülnie kell a
szemünkől legördülő könnyel, hogy
tisztára mosson, mert a bánat köny-
nyeinek ebből a vérből származik
minden tisztító ereje. Folyjatok te-
hát bűnbánat könnyei, s egyesülje-
tek a lehulló vér cseppekkel s mos-
sátok tisztára a lelkeket. A Kálvá-
riának az az ihlete hasson át min-
ket is, melynek hatása alatt a tö-

meg mellétt verve tért vissza a Kál-
váriáról Krisztus keresztje alól.

Az emberi természetnek mily
kinos rejtélyei revelálódnak e tra-
gédiában! Egy nép, mely történel-
mének legnagyobb alakjának elébe
teszi Barabbást, a rablőgyilkost.
Pedig mi is hányszor tesszük elébe
Krisztusnak a leghaszontalanabbat,
amiért vétkeinket elkövetjük. „Lá-
bunkkal tapossuk az ujszövetség
vérét, mely bűneinkért ömlött” —
mondja az Apostol! Pedig nem
szabad azt hinni, hogy Jézus csak
azért szenvedett, hogy mi könnyű
szerrel égbe jussunk. Nem, nekünk
is társává kell lennünk Krisztus
szenvedéseinek, meg kell izlelnünk
az ő szenvedéseit.

Keserű szájalommal borulunk
le a keresztén függő Jézus kép-
mása elé, hogy ajkainkkal érintsük
e drága sebeket. De e képmás ha-
sonlatossága halavány. Krisztusnak
igazi képét akarjátok látni, amely
jobban ábrázolja Jézust a legtöké-
letesebb remekműnél? Nézzetek a
szenvedőkre, a szegényekre. A szen-
vedő ember nem is képmása Krisz-
tusnak, hanem az maga a Jézus
Krisztus, s amit a szenvedők egyi
kével tesztek, azt Jézussal magával
teszitek.

Isten e rettenetes időkben két-
szeresen sujt csapásaival s azért
most kétszeresen kell növelnünk
az irgalmat is. Nézzünk a keresztre
e napon s ami szájalmat kelt ben-
nünk a szenvedő Jézus, azt a szá-
jalmat éreztessük a Krisztus sze-
gényeivel.

Újabb kormányrendeletek

a lisztről, tengeriről és a korpáról.

A hivatalos lap a kormány több rende-
letét közli a a lisztművek új keveréséről és
maximális áraitól.

A kormány 1113—1915. M. E. sz. ren-
delete a közfogyasztásra szánt buza, rozs,
árpa és tengeri liszt előállításának és for-
galombahozatalának szabályozásáról szól. A
rendelet újból szabályozza, hogy milyen fajta
lisztet szabad forgalomba hozni.

Ugyancsak a hivatalos lap mai száma
közli a kormány rendeletét, amellyel a ten-
geriért követelhető legmagasabb árakra vo-
natkozó rendeleteket hatályon kívül helyezi
és a tengeri maximális árát a mai naptól
kezdve métermázsánként tiszta súlyban 26
koronában állapítja meg. A cinquantia ten-
geri legmagasabb ára 28 korona. Az egyes
lisztfajták árára vonatkozó rendeleteket a
kormány akként módosítja, hogy a köve-
telhető legmagasabb ár métermázsánként:

1. a búzából előállított finom tésztaliszt-
nél és daránál az ár, mely 96 százalékkal,
2. a búzából előállított főzölisztnél az ár,
amely 61 százalékkal, 3. a búzából előállított
kenyerlisztnél az ár, amely 9 százalékkal, 4.
búzából előállított egyminőségű (simaórlésű)
lisztnél az az ár, amely 16 százalékkal, 5.
árpalisztnél az az ár, amely 48 százalékkal
magasabb mint a megfelelő nyersanyagnak
az illető járás vagy város területére nézve
métermázsánként megállapított legmagasabb
ára. Mindennemű tengeriből, tehát cinquan-
tin tengeriből is előállított őrlményénél — a
korpát kivéve — a követelhető legmagasabb ár
az az ár lesz mely 1915 április hóban 34%-al,
május hóban és a rákövetkező hónapokban pedig
28 százalékkal magasabb, mint a tengerinek,
de nem a cinquantinnak, a felmerülő szállí-
tási költségeket is magában foglaló helyi
beszerzési ára. A tengeri lisztnek ezt a leg-
magasabb árát törvényhatóságokként alko-
tott ármegállapító bizottságok határozzák meg.
A rendelet következtében módosuló legma-
gasabb árakat törvényhatóságokként falra-
szokon közzé fogják tenni úgy, hogy min-
denki könnyen tájékozódhatik a liszt-

Öröm egy piros tojás husvétra

czukorkával töltve már 20 fillér-
től kezdve Aszódi Kossuth-utcai
főüzletében vagy Rákóczi-uti Cso-
koládé király fióküzletében be-
szerezhető a gyermekvilágnak és fel-
nőtteknek. Husvét tojásokból igen dus
raktár míg a készlet tart. Kereskedő
uraknak viszonzóárúsítás is megkezdő-

dött. Értesitem a czukorka szakértő-
ket, hogy kizárólag nálam kapható a
hires Drasskovits-féle valódi Vinga-
Bonbon. Vigyázat, mert a csillag
jelzésű a valódi. Külön halkonzerv
osztály. Bőjtjé idényre Sárdiniák, Osszé,
Fillé, Sós hering ASZÓDI MIHÁLY
Kossuth-utca Sas palota.

neműek ezentul érvényben lévő áráiról. Az rendelet legérdekesebb intézkedése, hogy ezentul nemcsak azokat fogják megbüntetni, akik maximális áron felül adnak el, hanem azokat is, akik maximális áron felül vásárolnak lisztet.

A hivatalos lap további kormányrendeletet közöl, amellyel megállapítja a korpáért követelhető legmagasabb árakat. A rendelesterint a malomvállalatok a rendelet életbelépése után végzett mindennemű őrlésből

származó korpát a következő áron kötelesek forgalomba bocsátani: Buza, rozs és árpa 17 K, tengerikorpa 10 K. Ez az ár magában foglalja a rakodó állomáshoz való szállítás költségét is. A katonai célokat végzett őrlésekre ez a rendelet nem vonatkozik. Egy másik rendeletben a kormány kötelezi a malomvállalatokat, hogy április elsején meglévő korpakészletüket április hó 8-ig a kereskedelmi minisztériumnak jelentésük be.

A király a przemysli hősökhöz.

A przemysli Tábori Ujság a király bucsuszavaival vett bucsut olvasóitól, Przemysl hős magyar védőitől, Przemysl várától. Királyi szavak olyan hősökhöz intézve, a minő katonái csak a királynak, a magyar királynak vannak. Egy elveszendő vár fogságba induló védőihez intézett szavak, amelyek azonban minden magyarnak szívében visszhangot keltenek. Przemysl elveszhetett, de nem vész el az ügy, melynek katonái méltók voltak ilyen királyi szavakra. Fogságba juthattak hős magyar katonák tizezei, de a királyi szó nyomán százezrek támadnak helyükbe, kik ime Besszarábiában diadalmas előnyomulásukkal már is mutatják megdönthetetlen erejüket, mely a foglyoknak szabadságot, küzdő nemzetünknek diadalt fog hozni.

Minden harctéren jól állunk. A németek már közvetlenül Verdun erődjait bombázzák; ennek a várnak az elestéről még korai dolog

volna beszélni, de az bizonyos, hogy a németek az ostromot eddig alaposan előkészítették s ha most az erődotket lövik, akkor jól előkészített munkát fognak bekoronázni. Verdun a francia hadállásoknak egyik legfontosabb pontja, az itt kivívott diadal éreztetni fogja hatását az egész hadjáratban.

Ellenfeleink a semleges országok közül leginkább Portugáliára számítottak. Portugália tudvalevőleg lekötöztette Angliának s ezért nem volt alaptalan az a számítás, mely a portugálokat az entente oldalára sorozta. A jó számítást azonban keresztülhuzta — a forradalom. A kis ország állandó forrongásokkal küzd, amelyek minden beavatkozást Portugália részéről kizárnak.

Komoly események készülnek a messze Keleten is. Ezekről mi itt a távolban csak sejthetünk egyet-mást, a valóság kibontakozása azonban már nem késhet sokáig.

A király Przemysl védőihez.

Kuzmanek tábornok, a przemysli vár parancsnoka, a március 19-iki legutolsó átörési kísérletről radiotelegrafikus úton jelentést tett a királynak, akitől másnap, március 20-án, válaszul a következő radiogramm érkezett:

„Noha nagyon fájdalmasan érint, hogy a przemysli védősereg merész átörési kísérlete az ellenség tulerején megtört, mégis bánatos büszkeséggel tekintek a derék vitézek példátlan önfeláldozására, akiknek nem adatott meg a siker. Mindazoknak, akik ott harcoltak, a legszívélyesebben köszönöm a hőstettet és áldom azok dicső emlékét, akik életüket áldozták a becsület mezején. Még a leg-távolabbi jövőben is hirdetni fogja a történelem mit vittek véghez Ausztria-Magyarország harcosai Przemysl várának elszánt védelmében. Állhatatosak és hősök voltak régesvéig.”

Ferencz József.

A várparancsnok e távirathoz a következő szavakat fűzte:

„Katonák! Ennél nagyobb elismerésre magatoktartása és tetteitek nem találhatott. Legyetek mindenhez méltók ez elismerésre!”

Ez a távirat a Przemysli Tábori Ujság legutolsó számában jelent meg, amelyet 21-én este nyomtak ki 22-iki keltezéssel. Ennek az ujságnak egy példánya repülő postán eljutott Bécsbe.

Visszavert orosz támadás.

Budapest, április 1. A keleti Beszkidekben az ellenség a Labore völgyben az éj folyamán több támadást kísérelt meg, amelyeket visszavertünk. A lupkovi nyereg és az uzsoki hágó közt nagyszámu magaslati állásért tovább tart a harc. A dél-kelet galíciai arevonalon különös esemény nem történt. Orosz-Lengyelországban a Pilica

menti Inovloclnál csapataink állásait a reggeli órákban nagyobb orosz erők támadták meg, amidőn akadályainkig értek súlyos veszteségeik mellett visszavetettük őket. A déli hadszíntéren nincs változás. **Orosz nyílt városnak március 31-én délután történt lövetését Belgrád bombázásával viszonoztuk.** Höfer. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A rettenetes német buvárhajók.

Berlin, április 1. A Tägliche Rundschau jelenti Hágából: Az angol lapok mind megegyeznek abban, hogy a múlt hét vége óta fordulat állott be a buvárhajó-háboruban. Nyilvánvaló, hogy nagyobb, gyorsabb és jobban felszerelt buvárhajók működnek. A Morning Post a német tengeralattjáró naszádok élénkebb tevékenységének jeleire rámutatva, hangsúlyozza azt is, hogy a buvárhajók hatóképessége és támadó eszközei is erősebbek lettek. Kiténik ez abból, hogy a Vosges és Falaba gőzösök megsemmisítésénél a német buvárhajók srápnelleket is használtak. Mindez a veszély lényeges fokozását is jelenti. Eddig a tengeralattjáró naszádok oly hajókat, amelyek tőlük meglehetősen távol-ságra siklottak el, nem tudtak üldözni, míg most három ezer méter távolságból is a siker kilátásával tüzelhetnek. Az új német buvárhajók vizszin fölött való sebessége nyilván husz esomó, úgy hogy a legnagyobb Océánjárókkal is felvehetik a harcot. Kevés módot látunk a védekezésre — mondja a lap. — Egyetlen mód az, hogy az angol torpedónaszádok jobban végezzék a felderítést.

Az öreg francia generálisok nyugdíjba mentek.

Hága, április 1. A Times hivatalos adatok alapján megállapítja, hogy a francia hadvezetőség a háboru kezdete óta rendre nyugalomba küldte, vagy a gyarmati csapatokhoz helyezte át az öregebb tábornokokat és helyükre fiatalabb generálisokat nevezett ki. A francia hadsereg vezéreinek háromnegyed része most hatvan évesnél fiatalabb. Számos hadtestparancsnok csak 46—54 éves és a hadosztályparancsnokok valamennyien fiatalabbak ötven esztendősnél.

A japán ultimátum határidejét elhalasztották.

Hamburg, április 1. Kopenhágából jelentik, hogy a Rjecs pekingi távirata szerint a japán ultimátum határidejét április nyolcadikáig meghosszabbították.

A japán—kinai háboru előtt.

Berlin, április 1. A Lokalanzeiger-nek jelentik Kopenhágából: Pétervári jelentések szerint a japán—kinai konfliktus olyan kritikus pontra jutott, hogy fegyverrel való elintézése alig kerülhető el. A japán hadügyminisztérium hivatalnokai kijelentették, hogy a Kinába és Mandzsuriába való katonai szállítás igen komoly jellegű lesz, ha meghiusul a japán—kinai tanácskozás. A Novoje Vremja-nak jelentik Tokióból, hogy ez a csapatszállítás körülbelül egy hónapot fog igénybe venni. Kinában szintén nagy katonai előkészület folyik. Japánban meg vannak győződve, hogy a japán áruknak amerikai bojkottja mögött a hivatalos Unió áll, amely mindenben támogatja Kinát. Japánban olyan nagy az elkeseredés Amerika ellen, hogy nem tartják kizártnak a japán—amerikai háboru sem.

Oroszország ellenőrzi az antánt flottát.

Konstantinápoly, április 1. Szalonikiból érkezett jelentés szerint a Askold orosz cirkáló fedélzetén egy orosz tábornok is tartózkodik azzal a feladattal, hogy ellenőrizze az angol-francia operációkat a Dardanellákban. Orosz részről meg vannak győződve, hogy a Dardanellákra vonatkozóan külön megegyezése van Angliának Franciaországgal.

Nem lesznek fegyelmi vizsgálatok.

A polgármester és gazdasági tanácsos kibékültek.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

Hetek óta tartó huza-vona után végre napirendre lehet térni a városi tisztikarban előfordult kellemetlen incidens felett, amely megbénította a városi tanács működését s amelyet nem csekély rosszakarattal bizonyos részből nagy botránnyá igyekeztek elmérgesíteni.

A közigazgatási bizottság tegnapi ülésén kellő és kielégítő megoldást nyert az ügy s most már elvárja a város közönsége, hogy a tisztikar működését nem zavarja az egyenetlenség és békés együttműködésben intézik a város ügyeit a tanács tagjai.

A közigazgatási bizottság ülésén Hlatky Endre főispán elnökölt. Jelen voltak: Rimler Károly polgármester, Lukács Ödön főjegyző, Németh István kir. pénzügyigazgató, Varró Domokos kir. műszaki tanácsos, Vasady Lajos kir. tanfelügyelő, dr. Istvánffy István árvaszéki elnök, dr. Mayer László v. főorvos, Baróthy Pál kir. ügyész, dr. Moskovits József, dr. Medvigy Gábor, dr. Adorján Ármán, dr. Mihály Lajos, Sulyok István, Molnár Imre közigazd. felügyelő.

A polgármester jelentése beszámolt a március havi közegészségügyi állapotról, amelynek a fertőző betegségekre vonatkozó adatait a közegészségügyi bizottság ülésével kapcsolatban már közöltük. A születések 8 al multák felül a halálozásokat. A járványkórházban ápoltak 238 beteget; a gyermekkórházban 86 fekvő és 328 bejárt gyermeket gyógykezelték. Született 83 fiú, 74 leány, összesen 147 gyermek; meghalt 147 férfi, 67 nő, összesen 214 egyén, ebből 65 katoná.

A közbiztonsági állapot márciusban normális volt; lopás 130, csalás 8, jogtalan el-sajátítás 18, sikkasztás 26, zsarolás 2, sulyos testisértés 2, könnyűtestisértés 10. Letartóztatás volt.

Az adók befizetése kedvezőtlen volt; be-fizettek kinstári adóban 41740 K, városi adóban 24501 koronát.

Márciusban kiadtak 15-ig igazolványt, megszűnt 9 iparúlet.

A jelentést tudomásul vették.

A polgármester és tb. főjegyző fegyelmi.

Ezután egy alapjában lényegtelen, de annál kellemetlenebb dolog került a bizottság elé. Rimler Károly polgármester és Komlóssy József tb. főjegyző fegyelmi ügye.

Hlatky Endre szólott az üggyhöz. A főispán, minthogy úgy a polgármester, mint közvetve a főjegyző is érdekelt a szönyegre kerülő ügyben, felkérte dr. Istvánffy István árvaszéki elnököt, hogy mint előadó referálja az ügyet s vezesse a jegyzőkönyvet. Dr. Istvánffy István el is készítette javaslatát, amely szerint a kért fegyelmit megelőző vizsgálatok beszüntetését indítványozza. Bejelenti egyben az elnöklő főispán, hogy az ülés előtt úgy Rimler Károly polgármester, mint Komlóssy tb. főjegyző a vizsgálat elrendelését kérő beadványokat visszavonták s kérték, hogy tekintse azokat tárgytalanoknak a közigazgatási bizottság. — Mivel azonban nagy port vert fel az ügy, ő elnököleg nem akarta a dologt elintézni.

Majd rátért magára a kellemetlen ügyre

s részletesen ismertette az előzményeket. A főjegyző választás után két nappal Komlóssy József mint főjegyző helyettes felterjesztést tett a miniszternek, hogy Lukács Ödön főjegyzőnek választván meg, megszűnt a nélkülözhetlenség indoka s rendelkezék vele a miniszter. Mikor ez nyilvánosságra jött, sokan rossz néven vették Komlóssytól a felterjesztést, mire Komlóssy beadványt intézett, amelyben kijelenti, hogy a felterjesztést tisztán hazafias érzéstől áthatva, már elejétől kezdve elfoglalt elvi álláspontjából tette, s egyáltalán nem személyi indokokból küldte a miniszterhez.

Ez a felterjesztés nem is volt hiba, — folytatta a főispán — de ott a hiba, hogy mikor a felterjesztést elküldte, már nem volt főjegyző-helyettes. Ezt meg is mondta Komlóssy a polgármesternek, de a polgármester, kétségtelen, hogy nem rosszindulatból, azt válaszolta, hogy csak vezesse a város ügyeit míg budapesti utjáról hazajön. Hiba volt az is, hogy ezt nem utasította vissza Komlóssy.

Ezután a polgármester nyilatkozatát ismerteti a főispán. Komlóssy azt mondta a polgármesternek, hogy Lukács Ödön katonai felmentése ügyében elküldi a felterjesztést, mire a polgármester azt mondta: Megkell kérdezni Eleméry tanácsost. Állítólag a polgármester azt is mondta Komlóssynak, hogy ne csinálja meg a felterjesztést, mire Komlóssy azt állítja, hogy lehetséges, miszerint azt mondta a polgármester, de ő nem hallotta. Komlóssy éppen így felterjesztést intézett Jánossy Gyula főkapitány-helyettes és másokat illetőleg is, mert látja az ország sorsát. Csak kötelességét teljesítette és személyi aprehenzio nem vezette, de kijelentette, hogy ha Lukács Ödön eljárásában sértést lát, bocsánatot kér tőle. — Ugyanazt mondta tegnap a tanácsban, hogy lehet, miszerint a polgármester mondta, hogy ne küldje el a felterjesztést s nem is tételezi fel róla, hogy állítaná ha nem mondta s kész bocsánatot kérni a polgármestől a félreértésért. — Rimler Károly polgármester beadványt adott be, hogy ő ártatlan, de így és úgy beszélnek, azért a bizottság állapítsa meg az ártatlanságát. Ez nem ok arra, hogy bizonyítványt adjon ki a bizottság. Nem válik a közérdeknek, a városnak hasznára a torzsalkodás, különösen a mai időben s mivel ok nincs, a vizsgálatnak sincs semmi helye. Leghelyesebb, ha mindkét tisztviselőre nézve beszüntetik a dologt, mivel a beadványokban nincs semmi jelentőség, amelyből a fegyelmi vizsgálatra ok látszana fenforogni.

A főispán ezen javaslatához képest napirendre tértek a dolog felett.

A francia harctér.

Nyugati hadszíntér.

Berlin, április 1. A nagyfőhadiszállás jelenti:

A belgák által megszállott Hök kolostor-major és egy Dixmuden mellett levő kis támaszpont elfoglalása alkalmával egy belga tisztet és 44 főnyi belga legénységet fogtunk el. Pont a Mossuntól nyugatra a Voisde prekreben és az erdő melletti harcban tegnap este szünet állott be. Egy keskeny helyen a franciák behatoltak legelől lévő árkunkba.

A harc ma tovább folyik Lunevillétől északkeletre és keletre előrsi csatározások alkalmával a franciák jelentékeny veszteségeket szenvedtek. A vogezeben csak tüzer-ségi harc folyt.

55800 fogoly márciusban.

Keleti hadszíntér.

Augosztow és Suvalki környékén a helyzet változatlan. Az oroszoknak a Rawkán való átkelési kísérletei, amelyeket Skierincetől délkeletre tettek meghiusultak. Opokónál az oroszok támadásait visszaver-március havában a német keleti hadsereg összesen 55800 oroszot ejtett foglyul és 9 ágyut és 61 géppuskát zsákmányolt. (Min. sajtóoszt.)

A lisztkészletek bejelentése.

Elkobozzák az eltitkolt felesleges lisztet.

A m. kir. miniszterium 977—1915 M. E. számú rendelete értelmében felhivatnak mindazok, akiknek buzából, rozsából, árpából vagy ezekből az őrlőlisztből több készletük van, mely a folyó évi termés betakarításáig a saját háztartásuk, vagy gazdaságuk céljaira szükséges mennyiséget (havonként és fejenként 6 kilogramm) meghaladja, kötelesek ezt a készletet a rendőrkapitányi hivatalnál (II. emelet 8. ajtó) szóban vagy írásban folyó évi **április hó 12., 13., 14. napjain** bejelenteni.

Azok, akik a bejelentést elmulasztják, kihágást követnek el s két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők és a be nem jelentett, elrejtett vagy eltitkolt készleteknek a házi vagy gazdasági szükséglet meghaladó része a hatóság által a törvény értelmében a kihágási eljárás során el fog koboztatni.

A bejelentett készletet az Országos Gazdasági bizottság részére zár alá helyezettnek kell tekinteni, tehát a birtokos azzal nem rendelkezik, hanem köteles azt az Országos Gazdasági Bizottság részére megőrizni és felhívásra a hatóságilag megállapított árban készpénz fizetés ellenében át-szolgáltatni.

Azok, akik a március hó elején tartott liszt összeírás alkalmával liszt készletüket akár tévedésből, akár bármi más okból nem a valóságnak megfelelően jelentették be, avagy a bejelentést egyáltalán elmulasztotta, ha most a bejelentést a kitűzött há-

CIPÓ

ujdonságaim megérkeztek!

Reichard Dezső

Rákóczi-ut. Orsolya zárda épület.

rom nap alatt önként, a valóságnak megfelelően megteszi, azért az előbbi felhívás dacára a bejelentést elmulasztó nem esik büntetés alá és készlete nem koboztatik el, hanem az Országos Gazdasági Bizottság által készpénz fizetés ellenében átvé-
tetik.

Az elrejtett és eltírt készletek hatóságilag nyomoztatni fognak és azokat, akik a bejelentést elmulasztják, készletüket elrejtik vagy eltírtatják, a hatóságnál bárki feljelentheti és a kihágási eljárás során elkövetendő készlet egy ötöde a feljelentőt illeti.

Nagyvárad, 1915 április hó 1-én.

Rendőrfőkapitány.

Milyen a lövészárók?

Garçon lakás a harctéren.

— Saját tudósítónktól. —

A harctérről vendkívüli meghitt hangú és jellemző levelet küldött haza F. Árpád honvédhadapród egy barátjának, amelyben nagyon élénken és melegen írja le, hogy milyen is egy katona garçon lakása a harctéren.

A levél ez érdekes része a következő:

„A lövészárók egészen meglepett. Nem hittem, hogy ilyen rendezett. Valóságos földalatti város utcákkal (futóárkokkal) házakkal (fedezékekkel). Van egy fő utcája is, s ez maga a lövészárók. Majdnem olyan mint odahaza a Rákóczi-ut. Csak hogy itt hiányoznak a szép leányok.

A lövészárókban vannak a lövések és innen tüzelünk, ha megtámadnak. Első napon, mikor megérkeztem, nem volt még külön fedezékem, lakásom. De azonnal hozzáfogtunk és pár éjszakai munka után készen is lettünk (Ugyanis többnyire éjjel dolgozunk az ellenség miatt).

Nevezetes dátum lesz előttem mindig február 28-ika. Ekkor készült el a fedezékem és ugyanekkor oda is költöztem. Szépen berendeztem magamat. Van az én fedezékemben egy földből kifaragott ágy, rajta szalma. Az oldalfalak is köröskörül szalmával vannak befonva, valamint a szőnyeget is a szalma képezi.

Van azonkívül egy kis asztalom a földbe beásva, úgy mint a szőlőkben is szokott lenni és egy kis négylábú székem. A fejem felett az oldalfalakon szentképek vannak üveg alatt rámásolva.

Legkedvesebb butoradarabom azonban az én kis vaskályhám. Emellett szoktam melegedni, ha átfázom, mert itt még most is hideg van és ezen szoktam teát főzni éjjelenként. De mióta itt vagyok, még egy másik nagy élvezetben is részesültem. „Megfürödtem, megborotválkoztam és megnyíratkoztam egyszer. Ebből látható, hogy eléggé kulturális életet élünk.”

A levél további része sejtelmet nyújt arról, hogy milyen óriási küzdelmet és bátorságot kell vitéz honvédeinknek kifejteni.

„Eddig csak két nagy ütközetünk volt. Március 8-án és 18-án.

Mindkettő eldöntetlen maradt. Sem mi nem tudtuk őket állásaikból kiaverni, sem ők minket. Pedig voltak vagy háromszor annyian, mert vagy ötször vetettek be tartalékot. Végül némi kis előnyük származott a támadásunkból, mert rajvonulatunkat egy kicsit előre tudtuk vinni az oroszok felé.

Testileg nincs semmi bajom, de idegeimet egy kicsit megviselte az ágyutüz. Ennél valami idegölőbb nincs a világon.

Külömben kellemes életet élünk. Estenkint, ha van egy kis szabad időnk, összegyűlünk és borozgatunk, dalolgatunk vagy kártyázunk.”

Eddig a fiatal hadapród levele, amely világosan bizonyítja, hogy katonáink a messzi harcterek fedezékeiben is megtartják jókedvüket és bizalmukat.

A megvakult katonákért.

A vasárnapi hangverseny védnökei.

Legelőkelőbb társadalmunk áldozatkész lelkesedéssel karolja föl a vasárnapi hangverseny ügyét, amelynek oly magasztos jótékony célja van: a háború legszánandóbb áldozatainak, a megvakult katonáknak fölsegítése. Ezzel tanuskodik a hangverseny védnökeinek fényes névsora, akiket tegnap kért föl a rendezőség s akik mind szíves készséggel vállalták a jótékony védői tisztet. A hangverseny védnökei lesznek:

Simonsits Elemér a Képviselőház alelnöke, a Megvakult Katonák Országos Bizottságának ügyvezető alelnöke.

Dr gróf Széchényi Miklós megyéspüspök.

Dr Miskolczy Ferenc, Biharvármegye főispánja.

Hlatky Endre, Nagyvárad város főispánja.

Dr Lábán Lajos, a kir. ítélőtábla elnöke.

Hoffmann Géza honvédeztredes, állomásparancsnok.

Dr Hoványi Géza, országgyűlési képviselő.

Dr Fráter Imre törzsorvos a Vörös-Kereszt nagyváradai választmányának ügyvezető elnöke.

Az Országos Hadsegélyző Bizottság megbízásából a rendezőség képviselőjében Pásztor Ferenc, az Ujvárosi Takarékpénztár vezérigazgatója és Sas Ede a Nagyvárad szerkesztője tegnap tisztelegtek a védnökökönél, elsősorban dr gróf Széchényi Miklós püspökönél, aki a töle megszokott lekötelező szívéllyességgel fogadta el a védői tisztet és melegen érdeklődött a hangverseny iránt. Sőt kilátásba helyezte, hogy ha csak teheti: meg is jelenik a hangversenyen. A többi védnökök is mind a legnagyobb készséggel tettek eleget az országos bizottság kérésének.

Megkereste a rendezőség a parancsnokságot a honvédezenekar átengedése iránt, amely szintén készséges előzékenységgel tett eleget a kérelemnek. A honvédezenekar Scharf karmester vezetésével válogatott zenedarabokat fog előadni.

Pásztor Ferenc bankigazgatóhoz nagyban érkeznek már a felülfizetések is a jótékony célra. Tegnaptól a következő adományokat jelenthetjük:

Dr gróf Széchényi Miklós 100 K, dr Lábán Lajos 20 K, Harmathy Károly kur. bíró 20 K, Bellányi Imre, a villamos műigazgatója 20 K, dr Paucauer Mór 5 K, Kovács Dénes 5 K, Dukrét Lajosné 2 K, Kertész Gyula 2 K, Wiener Jenőné 2 K, Deutsch Pál 2 korona.

A felülfizetéseket a helybeli lapokon kívül a fővárosi Az Est is nyugtázza.

* **Katonák! „AXA” hintőpor** ruhára, fekvőhelyre hintve feltétlenül megöli a kiütéses tifuszt terjesztő **ruhatetveket**, kapható: Tábori csomagolásban Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B Telefon 13—02

Márssal társalkodó Vénusz.

Egy szerelmi regény története.

— Saját tudósítónktól. —

A harc zaj pokoli és egetostromló zűrzavarából néha kitörnek lágyabb és finomabb akkordok. A haldoklók rémes hördüléseit, a gépfegyverek haláltosztó kattogását, az ágyuk megremegtető bugását felváltják olykor szívet melegítő és lélekbe lopódzó szelíd melódiák. Az eget biborverésre festő tüzes lángnyelvek mellett néha felvillan a boldogság és a derű enyhe rózsaszíne. A jajongást, a panaszt, a nyomorúságot nagy ritkán elfelejteti velünk egy-egy kedves eseményből felfakadó édes érzés simogató mosolya.

A mostani háború már igen sok átszellemült és lehetetlennek hitt történetet produkált. A háború tova hömpölygő vértengerének hullámaiból nem egyszer felmerült egy gyengéd szín, egy halk epizód, egy jóleső és felemelő emberi dokumentum, amely a napi krónikás tolla hegyére önkéntelenül ráfonódott, hogy az belőle fonja az elbeszélés színes szálait. Egy ilyen végtelenül megragadó történetet közöl alább tudósítónk, amelyben a romantika kék virága együtt pompázik a harctér piros rózsáival.

Szimpatikus és közismert tagja volt a váradi társadalom fiatalságának az a főhadnagy, akinek elbeszélése nyomán mondjuk el a következő érdekes és regényes eseményt:

A kárpáti nagy harcok egyik igen izzó és küzdelmeként teljes napján történt, hogy a főhadnagy parancsot kapott az előrenyomulásra. Egy kis faluban voltak elszállásolva, amelyet mindenütt hatalmas hegyóriások öveztek. A falu északi részéből vezetett egy szélesebb út a hegyek között.

Ezen az úton kellett előnyomulniuk és az előretörő oroszokat addig feltartóztatni, míg alaposan meg nem gyengítik az elleneséget. A főhadnagy csapatát egyenesen a feladat megoldására küldték ki, mert tudta a vezetés, hogy a csapatban levő magyar fiúk biztosan megoldják a nehéz feladatot. Inkább egy szálig meghalnak, de az oroszokkal végeznek.

A főhadnagy csapatával dicséretesen el is végezte a veszedelmes munkát, azonban a bátor főhadnagy a tüdejébe egy golyót kapott. A harc után a súlyosan megsebesült tisztet szerető katonái azonnal bekötötték és visszavitték a faluba. Itt megfelelő ápolásban és kezelésben nem részesíthették és így mivel az állapota megengedte, tüstént a legközelebbi vonattal egyik felvidéki város kórházába szállították.

A kórházba való megérkezése után napokig élet és halál között lebegett. A golyót szerencsésen kioperálták a tüdejéből, de a nagy fáradtság és a fellépő nagy foku láz már válságossá tette állapotát.

Itt kezdődik az esemény, melynek hősnője a kérdéses város egyik uri családjának leánya volt.

A fiatal leány, akit a háború kitöréséig a puha kényelem és az előkelő szórakozás vett körül, a kórház igazán nemesszívű és önfeláldozó ápolónője volt.

A fehér kezek, amelyek a zongora billentyűin játszottak, a háborús időben a lázverte homlokokra raktak hideg borogatást. Azt a szelidséget és finomságot, amely a családi életben kedvessé és vonzóvá tette a lelkét, a beteg és sebesült katonák vigasztalására és ápolására szentelte.

Mikor a nagybeteg főhadnagy a kórházba került, a fiatal urileány ápolta nagy szeretettel és körültekintő gondoskodással.

Állandóan a beteg főhadnagy ágya mellett tartózkodott és valóságos önfeláldozással örködött a tiszt felett.

Falán a szívből jövő szorgos ápolás okozta, hogy a főhadnagy állapota lassankint javulni kezdett. Kisebb lett a láza, már nem viaskodott többé, nem hallucinált. Kezdett visszatérni az eszmélete és a krízis, amely több napig már a halál sötét fátyolát bori totta szeméire, szerencsésen elmúlt.

Egész betegsége alatt ott élt a gyógyulni kezdő tiszt ágya mellett a fiatal ápolónő. Minden szeretetet, kedvességet, ami szívében volt, a beteg főhadnagra pazarolta. Vigasztalagta, leveleket írt neki, amelyeket a tiszt szüleinek küldött. Ha kedvetlen volt a főhadnagy, csendesen elszórakoztatta. Könyveket olvasott, érdekes újság cikkeket. Mikor már lábadozni kezdett, felkelt az ágyból, az ápolónő volt az, aki újra járt tanította. Támogatta az elerőtlenedett tisztet.

Valóságos intim és bensőséges viszony fejlődött ki a két lélek között.

Rokonszenvek s azok a tulajdonságok, amelyeket kölcsönösen megismertek, egymáshoz láncolták a fiatal szíveket. Nem esoda tehát, hogy a főhadnagy egy levélben, amelyet már maga írt, bejelentette szüleinek az ő érdekes szerelmi regényének a történetét.

A beteg főhadnagy a kórházban való két hónapi ápolás után teljesen felgyógyult és mikor a kórházat elhagyva üdülni ment haza a szüleihez, egy édes menyasszonyt vitt magával, aki visszaadta őt szüleinek szerető ápolásával.

Odahaza nagy örömmel fogadták a fiatalokat és pár napra rá meg is tartották az esküvőt, amely után a főhadnagy ismét a harctérre indult, ahol most már egy asszony ajak imája örködik az élete felett.

Ugy hangzik ez, mint valami mese... ma olyan idöket élünk, a mikor a mesék valóra válnak.

..HIREK..

Nagypéntek.

Gyász-ünnep van ma a katolikus egyházban ama nap emlékére, amelyen sötétség borult a földre délután 3 órakor s a csillagok feltűntek az égen. Sziklák repedtek meg s a világegyetem megrendült a gyász sulya alatt: Krisztus, az Istenember halt meg.

A templomokban a hivek tiszteletül kitesszik az imádandó keresztet s a hivek ezrei keresik fel a templomokban a szent sírokat, hogy imádják a sirban imádásra kitett Oltáriszentséget.

A székesegyházban a esonkamisét gróf Széchényi Miklós megyés püspök tartja, s ezután lebontja a leplet a feszületről s leborulva megcsókolja a keresztet. Ezután az egész papság odajárul a kereszthez, hogy leborulva megcsókolja. Ezt a feszületet helyezi a szent sir elé a hivek tiszteletül a sirbatétel szertartásánál.

A szertartások végén szentbeszéd lesz.

Délután a Jeremiás siralmait éneklik az összes templomokban.

*** Nagypéntek a görög katolikusoknál.** A görög katolikusoknál ma délelőtt 9 órakor kezdődnek a nagypénteki szertartások. A görög kath. székesegyházban a hórakat végzi a papság. Mise ma nem lesz. Délután 3 órakor kezdődik az énekes vecsernye, mely alatt a körmenet körüljárja a székesegyházat. Vecsernye után Sztán Illés kanonok szent beszédet tart.

A magyar gör. kath. plebániái egyház Tisza Kálmán-téri templomában délelőtt 10 órakor kezdődnek a nagypénteki szertartások, mely alatt a 4 evangélistától a Krisztus kinszenvedéséről szóló részt olvassák fel s a „Királyi órákat” éneklí Ditz Sándor plebános. Délután 3 órakor vecsernye lesz, utána szent beszéd, melyet Ditz Sándor plebános mond. A szentbeszéd után következik meghatározott szertartások között Krisztus sirbatétele.

*** Vaskereszt** A király megeugedte, hogy lovag Brüdermann Adolf altábornagy a 3. lovas hadosztály parancsnoka, us. Murillord Győző 1. huszár ezredbeli, a 6 ik lov. dand. parancsnokságával megbízott ezredes, Kina Albert főhadnagy, Zsoldas András és Gion Mátyás tizedesek, mindhárman az 1. huszár ezredben, a Vilmos császár által nekik adományozott vaskereszt rend II. osztályát elfogadják és viseljük.

*** Legfelsőbb elismerés.** A király megparancsolta, hogy Rácz Jenő 101-ik gy. ezredbeli hadnagynak és Czuminka Mihály 70 ik gyalogezredbeli tart. hadnagynak a legfelsőbb dícsérő elismerés tudtul adassék.

*** A hivatalos lapból.** A debreceni kir. közjegyzői kamara közli, Kovács Jenő közjegyző helyettesét dr. Stettner János székellyhídi kir. közjegyző állandó helyettesévé rendelte ki.

*** Kiskoru gyermekek örökbefogadása.** A hivatalos lap tegnapi száma közli az igazságügyminiszter rendeletét a kiskoru gyermek örökbefogadásának megkönnyítéséről a háborus események által indokolt esetekben. A rendelet 2. §-ból áll s érdemi része a következő:

Kiskoru örökbefogadása iránt a törvényes képviseletre vonatkozó szabályok megtartásával kötött szerződést, ha a kiskoru a háborubau gyámoltóját elvesztette, valamint a háborus eseményekből folyó egyéb különös méltánylást érdemlő esetekben a gyámhatóság jóváhagyhatja és az igazságügyminiszter kormányhatóságilag megerősítheti akkor is, ha az örökbefogadásnak a fennálló jogszabályok szerint megkívánt valamely különös kelléke hiányzik, feltéve, hogy a szerződés az örökbefogadót az örökbefogadottal szemben terhelő törvényes el tartási kötelezettséget nem zárja ki. Az így megerősített örökbefogadási szerződés érvényét nem érinti az, hogy az örökbefogadásnak az előbbi bekezdés szerint figyelmen kívül hagyható valamely különös kelléke hiányzik. A gyámhatósági jóváhagyást, ugyszintén a kormányhatósági megerősítést tartalmazó záradékban hivatkozni kell arra, hogy a jóváhagyás vagy a megerősítést a jelen rendelet alapján történt.

*** Adomány a Jobbkéz részére.** A Vörös Kereszt Jobbkéz osztályának a felsőkereskedelmi iskola tanári kara március hórl 110 koronát küldött, melyet hálás köszönettel nyugtáz a vezetőség.

*** A sebesültek husvétjára** ujabban adakoztak a következők: Sebestyén Lajosné 10 korona és 10 szeretet csomag, Szabó Lászlóné 10 kor., Simon Gyuláné narancs, tojás és cigarettá, Jancsó Lajosné sejlod 10 kor. 12 csomag, Szegi Jolán Igld 10 kor., Andrányi és Fia cég 50 kor., Hanéely Istvánné 10 kor., Hollos István 5 kor., Fildán Sándorné Bélnagymaros 200 drb. piros tojás, tésztaneműek, Frankó Endréné 5 kor., Pog-nár Jánosné 10 kor., Gyöngyössy Istvánné cigarettá, narancs, Kotezó Jenőné 6 csomag, Sontay Károlyné 6 kor., Sztaniszlavszky Adolfné 10 kor., Reáliskola növendékei befött, narancs, cigarettá. A Ritóok Zsigmond-utcai kórházban a következő hölgyek adnak szeretet csomagokat Husvétel: Bary Józsefné, Bleier Lajosné, Morvay Zsigmondné, Fráter Lászlóné, Jancsovies Jenőné, Gyémánt Jenőné, özv. Kövér Istvánné, Zlinszky Béláné, Székely Sándorné, Kacián Károlyné, Jakó Gyuláné, Vámosy Mihályné, Perezel Adolfné, Jakab Mihályné, Halász Zsigmondné, Medvigy Ferenéné, Hazály Istvánné 10 csomag, Hollos Istvánné 5 szeretet csomagot jelentett be. Frölich Józsefné 1 csomag mézes kalácsot.

*** A tegnapi felolvasáshoz.** Köszeghy József főmérnök felolvasása után kéri Sztarill Ferenc: Melyik templom az, amelyiknek a szenteltvíztartójában kölni viz van?

— ?!?!?

— A kölni dóm!

*** Családi pótlék a gyermekeken tiszviselőknél.** Nagyvárad város törvényhatósági-bizottsága az 1912. évi LVIII. t. c. alapján a városi alkalmazottak családi pótlékáról szabályrendelet tervezetet fogadott el az ellátatlan és meghatározott életkort még el nem ért gyermekek, valamint oly alkalmazottak részére is, akiknek pótlékára jogosult gyermekeik nincsenek, de (legalább kettő) vele közösházartásban élő és saját jövedelemmel nem bíró családtagot tart el. A törvényhatósági-bizottság tekintet nélkül a szabályrendelet tervezet kormányhatósági jóváhagyására, azon alkalmazottak részére, akik gyermekek után igényjogosultak a pótlékra, azt ki is utalta s azóta is negyedévenként folyósítja, míg ellenben az eltartott családtagok után a 10 §. szerint engedélyezhető pótlékot a tanács nem utalta ki, mert a szabályrendelet ez ideig jóváhagyást nem nyert. Tekintve, hogy a városi alkalmazottak egy csoportja valóban reászorult a 10 §-ban megállapított kedvezményre s ehez méltányosan igényt tarthat immár két év óta, különösen pedig a mostani sulyos viszonyok közepette, valóban humánus és sok gondtól megszabadító jótéteményt cselekedne a törvényhatósági bizottság bármely tagja az ezen jótéteményre igényjogosult alkalmazottakkal szemben, ha a közgyűlésen eme körülményt szövétennek s indítványozná, hogy eltekintve a szabályrendelet kormányhatósági jóváhagyásától, az eddig esedékes pótlékot előlegképen kiutalni sziveskedjék, különös tekintettel a már elviselhetetlen drágaságra.

*** Helyreigazítás.** Az utolsó Háborus délutánon, mint háziasszony teasüteményt is küldött dr. Kovács S. Jánosné; neve rossz-szul volt közölve.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy üzletemben készűlnék a legszebb tavaszi és nyári öltönyök, felöltők és szalon ruhák a legjutányosabb árban.
A főtisztelendő papság szállítója.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri kiváló tisztelettel

BUMBERA ISTVÁN, papi, polgári és egyenruha szabó
Bazár-épület, a színházzal szemben. Helyi és vidéki telefonszám: 869.

Készíték továbbá **bármely fegyvernemhez előírás szerinti egyenruhákat kifogástalanul 24 óra alatt.**

* **Humor a hivatalos lapban.** A Budapesti Közlöny tegnapi száma közli, hogy **Marha István** szépkényerűszentmártoni lakos családnevét Miklósira változtatta. Bizonyára a jelen nagyszerű események győzték meg Marha Istvánt arról, hogy egy embernek ilyen — marha neve nem lehet.

* **Mezőgazdasággal foglalkozó katonák szabadságolása.** A m. kir. honvédelmi miniszter ur 76717—1915 sz. rendelete folytán ezennel közlirre teszem, hogy a tavaszi vetési és szőlőmunkálatok ellátására a póttesteknél szolgáló legénység közül a mezőgazdák, mezőgazdasági munkások, szőlőbirtokosok és szőlőművelési munkások tizennégy napig terjedő szabadságot kaphatnak, melyet az illető katonának személyesen az előjáró katonai parancsnokságtól kihallgatáson (rapporton) kell kérelmeznie. A legénység vagy hozzátartozói által bárhova benyújtott írásbeli kérelmek figyelembe vételét nem fogadjuk, ezért a kérvények beadása annál is inkább mellőzendő, mert azok a felsőbb hatóságokhoz fel sem terjesztetnek. Egyben közlirre teszem, hogy a temesvári katonai parancsnokság és a Biharvármegye alispánja között történt megállapodás szerint a katonáknak a tavaszi munkák végzése céljából adandó szabadságidő kezdetül Biharvármegye területére nézve április 6-ik napja állapított meg. Nagyvárad, 1915 április 1. *Elemér Ferenc* katonai tanácsnok.

* **Ötven zsemlye — egy állóhelyben.** Pécsről jelentik: A szigeti külvároson két répfölkelő kötekedett az ajtóban álló pékmesterrel a zsemlyék kicsisége miatt s a csipkelődés hevében azt mondta a népfölkelő, hogy fogadásból egy álló helyben megesszük ötven darab zsemlyét. A péket elfutotta a méreg s azt mondta, hogy állja a fogadást. Tíz koronában fogadtak. A fogadás eldöntésére Gyümölcsoltó Boldogasszony napjának déli 12 óráját tűzték ki s színhelyül egyik vendéglőt jelölték ki. A derék népfölkelő két társával megjelent a vendéglőben, a pékmester is az ötven darab zsemlyével. A népfölkelő nagy társaság jelenlétében tizenöt perc alatt végzett az ötven darab zsemlyével. A jelenlevők közül többen kacagva jelentették ki, hogy a mai világban ötven zsemlyét bekebelezni nem nagy virtus. Elvégre a népfölkelő megnyerte a fogadást, nyomban a tíz koronát meg is kapta s a társaság nagy csudájára ebédet rendelt és az ötven zsemlye tetejére három adag ételt fogyasztott.

* **Katonatemetés.** A cs. és kir. tartalékkórház parancsnoksága közli, hogy *Kli ment József* 4-ik honvédgyalogezredbeli tizedes és *Mühli Péter* 6-ik honvédgyalogezredbeli tizedes temetése ma d. u. 4-kor lesz a csapatkórházból, ahonnan a Rulikovszky-temetőbe fogják őket kikisérni, s ott örök nyugalomra helyezni.

* **Adakezzünk a vak katonáknak.** Minden magyar hazafinak legszentebb kötelessége, hogy a háboruban megvakult katonákat segítse. Adományokat felvesz és a budapesti Hadsegélyező hivatalnak továbbít szerkesztőségünk. — *Amigó Mariska* tegnapi 10 koronát küldött szerkesztőségünkbe e célra.

* **Tilos a katonai személyek látogatása.** Belügyminiszter ur 9601—1915. B. M. eln. számú körrendelete alapján értesitem a város közönségét, hogy Bosznia, Hercegovina és Dalmácia területén levő katonai személyek látogatása céljából utazási igazolványok ki nem adhatók. Nagyvárad, 1915. márc. 31. *Rendőrség.*

* **Kiadó lakások.** Két szobás utcai lakás elő és fürdőszobával május 1-re kiadó. Szacsavay-utca 8. szám. Ugyanott kényelmesen butorozott utcai szoba előszoba és mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Értekezheti lehet az Ipartestület hivatalába is.

* A hadbavonult katonáknak.

A polgármesteri hivatalhoz a hadbavonultak családtagjai részére újabb a következő adományok érkeztek be: *Irimiás Katica* gyűjtése: *Retek József* 40 f., *Kásztor Vilmos*, *Bányász György* 20—20 f., *T. A.* 10 f., *N. N.* nevek alatt 1 K, összesen 2 K. *Barabás Mariska* gyűjtése 2 K, 10 f. *Vicsai Ilonka* gyűjtése: *Merza Kálmán* 3 K, *Gál Szabó István* 2 K, *Vicsai Ilonka* 1 K, 20 f., *Vicsai Béla* 1 K, *Bogdán Róza*, *Vicsai Lacika* 50—50 f., *Tőkési Erzsike* 30 f., *Tomsek Gerő* 10 f., *N. N.* nevek alatt 40 f., összesen 9 K. *Rózsa Annuska* gyűjtése: *Bodóné*, *Pécsiné* és *A. P.* 1—1 K, *Bock Gyuláné* 30 f., *Koller Adolf*, *Lengyel* 20—20 f., *Berger József*, *B. P.* 10—10 f., *N. N.* nevek alatt 4 K 80 f. *Papp János* gyűjtése: *Mibálovics Erzsébet* 1 K, *F. M.* 30 f., *P. N.* 20 f., összesen 1 K, 50 f. *Grün Ilona* gyűjtése: *Adonisz*, *N. N.* 20—20 f., *N. N.* nevek alatt 26 f. *Bozsik Böske* gyűjtése: *Özv. Bozsik Istvánné*, *Kovács Pál*, *N. N.* *Erdélyi József*, *B. L.* 1—1 K, ifj. *Átyin Péter*, *Sonnenwirth Henrik*, *Szentpéteri Pál*, *Löwy* 40—40 f., *X. Y.* 60 f., *N. N.* 36 f., *Somogyi Rózsi* 30 f., *Somogyi István* 20 f., *Bádor Veronka* 10 f., összesen 8 K 16 f. *Bozsik Vilma* gyűjtése: *B. L.* 2 K, *Langasehek Ferenc* 1 K, *Nánásy* 50 f., *S. R.* 40 f., *Somogyi István*, *Bozsik Etelka* 20—20 f., *Biró István*, *Bulgár kertész* né, *Flegmann Zoli*, *B. Gizike* 10—10 f., *N. N.* nevek alatt 30 f. *Bozsik Etelka* gyűjtése: *B. L.* 2 K, *Bozsik Gizella* 30 f., *Gulyás Imréné*, *Raminger Ilona* 10—10 f., *N. N.* nevek alatt 62 f., összesen 3 K 12 f.

* **Kiadó lakások.** Ősi-tér 14. szám alatt két üzemhelyiség azonnal kiadó. — *Kossuth-utca* 2. szám alatt két üzemhelyiség azonnal kiadó. Értekezheti a Polgári takarékpénztárnál.

* **Modern berendezésű butorozott szobák** hosszabb, rövidebb időre kapható. Nagy Sándor-utca 4.

* **Kiadó lakás.** Uri-utca 23. sz. alatt 2 nagy szobás udvari lakás, üveges előszobával, fürdőszoba, villany bevezetve jutányos áron májusra kiadó.

* **Köhögés, hurut, rekedtség** lenel használjon hurut szeletkét ára: 60 fillér. Kapható *Farkas István Apolló* drogeriájában *Rákóczi-ut* 7/B.

* **Kiadó lakás.** Arany János u. 7. szám alatt négy szoba, hall s mellékhelyiségekkel álló modern lakás május 1-re kiadó. Értekezheti a Polgári Takarékpénztárnál *Kossuth-utca*.

* **Családi rum** vaniliával vagy ananással literje K 2.60, továbbá kitűnő Theák kaphatók, *Farkas István Apolló* drogeriájában *Rákóczi-ut* 7/B.

* **Jó fekvésű** 1 hold szőlő gyümölcs-termés élvezetével kibérelhető. Közelebbiféle világosítást a „Tiszántúl” kiadóhivatala nyújt.

* **Kiadó lakások.** Szacsavay-utca 11. számú házban egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel AZONNAL kiadó. — Ugyanott egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Értekezheti a Gazdasági és Iparbank Rt.-nél.

* **Kiadó.** Négy szobás utcai modern lakás előszoba, fürdőszobával. Ugyanott két szobás udvari lakás mellékhelyiségekkel jutányos áron május elsőre. Lakatos-utca 10.

* **Modern berendezésű butorozott szobák** hosszabb, rövidebb időre kapható. Nagy Sándor-utca 4.

* **Ingyen eladó.** Nagytelek-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók *Kossuth-utca* 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár Rt.

* **Kiadó lakások.** A kamara szék-házában, (Teleky u. 11. sz. a.) az alagsorban 2 műhely helyiség, a földszinten pedig egy garcon lakás kiadó.

* **Négy szoba és előszobából álló lakás,** irodának különösen alkalmas, villany világítás és gőzfűtés berendezéssel, a Bémer-tér közvetlen közelében f. év augusztus hó 1-től, esetleg már május hó 1-től kezdődőleg kiadó. Bővebbet a házmesternél, *Szent János-utca* 2. szám.

* Egy nagy raktárhelyiség a Szacsavay-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezheti a Gazdasági és Iparbank Rt.-nél.

* **Kiadó lakások.** *Kossuth-utca* 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — *Kossuth-utca* 2. sz. házban két kétszobás lakás kiadó. Értekezheti a Polgári takarékpénztárnál.

* **Három liter** családi rumot készíthet bárki pár perc alatt teához, a *Farkas-féle Rumkivonattal*. A utasítással 50 fill. Kapható kizárólag *Farkas István Apolló* drogeriájában *Rákóczi-ut* 7-B. Telefon 13-02.

* **Kiadó a Nagyvárad** Kereskedelmi és Iparkamara épületében (Teleki u. 11.) egy garcon lakás és az alagsorban egy műhelyhelyiség, azonnal.

Legujabb táviratok.

Mágnás Elza gyilkosainak büntetése.

Budapest, április 1. (Saját tud.) *Mágnás Elza* rablógyilkosának iratai tegnap visszaérkeztek a Kuriához. A király a két rablógyilkosnak *Kőbori Róznak* és *Nick Gusztávnak* megkegyelmezett és a kötéláltali halálbüntetést életfogytiglan tartó börtönné változtatta.

Dolgoznak a tengeralattiak.

London, április 1. (Saját tud.) *Ir tengeren közlekedő halászbárkák* személyzete azt beszéli, hogy a tengeren több nagy angol gőzöst láttak süllyedőben. A hajók személyzetének torpedónaszádok siettek segítségükre.

Ruski tábornok visszalépett.

Pétervár, április 1. (Saját tud.) *Ruski tábornok*, aki *Lemberg*-nél és *Varsónál* eddig nagy szerepet vitt, egészségi okokból visszalépett. A cár a tábornok visszalépését sajnálkozó kéziratban vette tudomásul és egyben a birodalmi tanács tagjává nevezte ki a tábornokot.

Orosz temetések.

Budapest, április 1. (Saját tud.) A nyugati fronton az *Andava* felsővölgyében *Zboró* fölött *Szemelyénél* ma is temettek oroszokat. A front más részein ismét új erővel kellett szembeszállnunk. Éjjel az *Andava* középső völgyéért *Feketehegy*-re kemény küzdelem volt. Az oroszok támadtak, azonban nagy veszteségeket okozva nekik visszavertük őket.

Duamont bombázása.

Genf, április 1. *Verdun* védelme szempontjából az igen nagy fontossággal bíró *Duamont* északi erődöt a németek állandóan bombázzák.

Nagy csend a Beszkidekben.

Eperjes. április 1. (Saját tud.) A Beszkidekben napok óta nagy csend uralkodik. A harcoló csapatok létszámuk és municiójuk kiegészítésén dolgoznak,

Blaschke százados életben van.

Bécs, április 1. Przemysl átadása előtt tudvalehetően négy lánghajó szállt fel nyolc utassal a várból. Azóta a hajókról semmi hír nem érkezett. Most az orosz repülők csapataink közé jelentést dobta le, a melyben tudatják, hogy az egyik léghajón Blaschke százados ntlásával együtt egészségesen orosz fogóságba jutott. A léghajó szerkezete valószínűleg utközben elromlott s ezért kényszerültek leszállni orosz területen. A többi három légi járműről nincs semmi hír.

SZÍNHÁZ**Heti műsor.**

Pénteken: Szünet.
Szombaton: Szünet.
Vasárnap délután: Szibil.
Vasárnap este: A betyár kendője.
Hétfő délután: Kabaré.
Hétfő este: Zsuzsi kisasszony.

Jézus élete és halála.

Nagyesztortörökön, nagypénteken elő estében előadásra a színház azt a gyönyörű passiójátékot tűzte ki, a melyet Bihari Ákos művészi alkotásából már jól ismer a nagyvárad közönség. Most is Bihari pompás játéka volt az előadás fénypontja. Egész alakításán megérzett, hogy a mélyen hívő lélek és az igazi művésztelenség két szárnyával emelkedik a magasba egész szerepe. Akárhányszor könnyeket fakasztott Bihari Ákos a nézőközönség szeméiben mélyen átérzett és művészi megjátszott alakításával. A szép számú közönség valóban nagyheti impressziókkal távozott a színházból, mely tegnap este igazán magas kulturális hivatást töltött be.

Zsuzsi kisasszony.

— Előkészületek a bemutatóra. —

Kétnapos szünet előtt áll a színház, ami azonban legkevésbé sem jelenti azt, hogy a társulat pihenőt tart, mert minden időt lefoglal a Zsuzsi kisasszony, amelynek hétfőn lesz a bemutatója.

Tegnap délután is már javában folyt a próbák ebből a nagyszabású operettéből, a mely most ugyancsak alaposan foglalkoztatja a díszletfestőket, szabóműhelyt, de elsősorban — természetesen — az operette ensemblét, amelynek élén, mint rendező Erdélyi Miklós áll, aki a budapesti közönségnek most legkedvencebb operettjét nemcsak minden vidéki színpadot megelőzve, de a fővárossal vetekedő sikerrel is akarja Nagyváradon bemutatni.

Ennek pedig a garanciát ugyancsak élénken nyilvánulnak meg már most is. Mert amikor a szereplők szeretik a

szerepet, amikor próbák alatt önkéntelenül is tapsolnak a partnereiknek, ez már erős biztosíték a sikernek, ez pedig állandó jelensége a Zsuzsi-kisasszony próbáinak.

A csinos, kedves melódiák, tarka összevisszaságban ott zsonganak már a színházban, a táncok a maguk szépségében egyre jobban, kecsesebben és imponáló sikkal domborodnak ki.

Igen kedvessé teszi a próbák hangulatát, hogy a Zsuzsika kisasszony parádés szerepére az ensemble mind a három énekesnője készül, még pedig a legnemesebb versengéssel és míg az egyik Budapesten jár, hogy ellessze a címszerep fényes toalett-kreációját, a másik itthon tanulja az énekeket, táncokat, míg a harmadik husvéti szünetre hazautazik, csendes szülőfalujába és ott a tavasz üde hangulatába merül belé a Zsuzsi kisasszony címszerepébe.

Es ennek a lázas, buzgó és ambícióval teli készülődésnek a központjában Tompa Béla áll, aki Falsetti tenoristát fogja játszani és minthogy ezt a szerepet Budapesten Csorostette híressé, Tompa Béla sem akar hátramaradni és az ensemble fölé szárnyalva, nem csekély bizalommal készül arra, hogy lefőzze — Csorost.

Az ünnepi előadásokra úgy a délutáni, mint az esti előadásokra a jegyek a színházi pénztárnál már elővásárolhatók.

IRODALOM

A Társaság. Szenzációsan érdekes tartalommal jelent meg Dobay István hetilapjának husvéti száma. Vezetőcikkeket ihletett lélekkel Várady L. Árpád kalocsai érsek irt az ünnepi számba. A nemzet husvétja címmel, Borzevicsy Albert pedig A Dardanellákról közöl értékes, vonzó tanulmányt. A novellisztikus részben S. Bokor Malvin, Váry Rezső kedves elbeszéléseit találjuk, míg a versek közül Kiss Menyhért, Markos Béla és Angyal Emil szép költeményei ragadják meg figyelmünket. Nagyérdekességű tanulmány közlését kezdi meg A Társaság husvéti száma Lechner Károly dr. egyetemi tanár tollából, aki a háború okozta idegességről a laikus által is könnyen megérthető előadásban tárgyal e széleskörű téma legaktuálisabb kérdéseiről. Nem kevésbé szenzációs az a szintén több folytatásra terjedő cikk is, amely a legmegbízhatóbb források alapján a háború előjátékából, illetve a hármass entente titkaiból mond el feltűnést keltő részleteket. Vonzóan megírt divatlevél és színházi krónika egészítik ki a parádés szám tartalmát. A képek mind aktuálisak és érdekesek: az izléses címoldalt Széchenyi Péterné grófnő jól sikerült arcképe díszíti. A Társaság előfizetési ára egész évre 18 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Ritz-szálló.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:

Dr. PAPP KÁROLY.

Katonai ruhákat

az összes fegyvernemek részére, a mai áron alul előírás szerint és gyorsan készít Darabont Gy. és Tsa elsőrendű polgári és katonai ruházati intézete. A legfinomabb szövöt különlegességek, iltöny és téli kabátokra felöltökre állandóan raktáron. Nagyvárad, Szilágyi-Dezso-u. 6 Sonnenfeld palota. Telefon 980. szám.

Első osztályú száraz szőlőkarók

bármely mennyiségben kaphatók

Weiszberger és Társa

tüzifa telepén, a nagyvárad-velencei vasútállomásnál.

Telefon: 688.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától. 6972—915. rkp. sz.

Hirdetmény:

a nyersgummi és a géperejű járművek (automobilok) részére szolgáló gummi abroncsok részleteinek bejelentése tárgyában.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala közhíré teszi, hogy a 18257 számú kereskedelmi miniszteriumi rendelet értelmében a kivételes intézkedésekről alkotott 1912. LXIII. t. c. és a hadiszolgáltatásról szóló 1912. LXVIII. t. c. kiegészítő 1814. LX. e. 2. §-a alapján a következő anyagoknak mennyiségre való tekintet nélkül raktáron levő készleteit, valamint e készletek változásait kell bejelenteni.

1. Gummi, nyers vagy tisztított állapotban.
2. Géperejű járművek részére szolgáló gummi abroncsok (u. n. külső gummi köpenyek, belső tömlők, tömött gummi abroncsok) minden méretben, még pedig úgy teljesen új, mint használt és javított állapotban.
3. Használhatatlan ócska gummi abroncsok.

Mindazok, kik a fenti anyagokat saját vagy idegen helyiségben részletben, vagy más részére őrizetben tartanak, kötelesek ezeket a készleteket legkésőbb 1915. április hó 3. napjáig bezárólag az 1915. április 1-én volt állapot szerint és azontúl két hetenkint legalább három napon belül minden hónap 1-én és 15-ik napján volt állapot szerint a hatóságnak bejelenteni.

A fuvarozás alatt álló anyagok megérkezésük után azonnal bejelentendők.

Nem kell bejelenteni a kerékpárok és lófogató járművek gummi abroncsait, továbbá a géperejű jármű, (automobil) tulajdonosoknak a kocsijukra már reá szerelt gummi abroncsokat és tömlőket, valamint kocsinkint két tartalék külső gummi köpenyt és két belső tömlőt.

A bejelentést az I. foku iparhatóságnál kell eszközölni (Rendőrség földszint 11. sz.) az itt kapható bejelentő lapokon melyeknek két azonos szövegű kiállított lapja közül az egyik közvetlenül a magyar kir. miniszterhez terjesztetik föl, a másik az iparhatóság által megőriztetik. — A készletről a tulajdonosok, illetve bejelentőnek pontos raktárkönyvet kell vezetni, s ebbe az esetleges változásokat bejegyezni (péld. a vevő nevét, lakását) ezen könyveket az I-ső foku iparhatóságnak jogában áll bármikor felülvizsgálni.

A ki a jelen rendeletben foglaltakat be nem tartja, a készleteket be nem jelenti, vagy azok ellenőrzését megghusítja az 1914. L. t. c. 9. § értelmében 2 hónapi terjedhető elzárással és 600 korona pénzbüntetéssel sújtatik.

Nagyvárad, 1915. március 29.

Rendőrség.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.
7019—1915 szám.

Hirdetmény

a rézgálicról és a peronospora viticola vagy más növényi gombabetegség elleni egyéb réztartalmu védekező szerekről.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala közhírré teszi, hogy az 1058—1915 M. E. számú rendelet értelmében a kivételes időkre alkotott 1912. LXIII. t.-cz. t. kiegészítő 1914 L. t.-cz. 2. §-a alapján a következő anyagokat kell bejelenteni:

A rézgálic (kékgálic, kékkő, rézszulfát, rézvitriol) továbbá a peronospora viticola vagy más növényi gombabetegség ellen használt egyéb réztartalmu védekezőszerek (mint pl. Aschenbrandt-féle, Adria-féle, vagy másféle bordói por és rézkénpor, Azurin, Antiperonospora, Antifillox, Antoid, Bonapaszta, Cuzasa, Florcus, Forchin, Kecskeméti gyantalisztes por, Nement hol, Noe, Pasta Cafaró, Permett, Permol, Penészpor, Provinó, Pulvazuro, Rézmészpor, Sulfid, Tenaz, Titán, Unicum, Villám stb. elnevezésű peronospora elleni szerek) készletei az alább következő rendelkezésekben jelentendők be.

Bejelentés alá esnek a fenti anyagokból:

a) amelyek az előállításukkal vagy forgalomba hozatalukkal foglalkozó egyének vagy cégek birtokában (kezelésében vagy őrzésében, helyiségükben) eladatlanul vannak, továbbá amelyeket ugyanezen célra további feldolgozás céljából készletben tartanak;

b) amelyek az a) pontban említett egyének vagy cégek birtokában vannak és már eladtak, de még el nem szállítottak a vevőknek;

c) amely anyagok már utban vannak, de még vevőikhez nem érkeztek meg;

d) amelyeket az a) pontban említett belöldi cégek vagy egyének külföldre (Ausztriából is) megvettek, de amelyek még az eladónál vannak;

e) amelyeket a Magyar Szt. Korona területén ez év augusztus hó végéig ezután fognak előállítani;

f) amelyeket ezután fognak a Magyar Szt. Korona országainak területére f. évi augusztus hó végéig behozni.

Az a) b) c) d) pont alá eső készleteket azonnal, az e) f) pontok alá eső készleteket megérkezésük után azonnal be kell jelenteni.

Nem esik bejelentés alá az a készlet, amelyet birtokosa saját szőlőjében, kertészetében, mezőgazdaságában vagy saját ipari üzemében való felhasználás céljából már beszerzett és tényleg át is vett, kivéve azt a készletet, amelyet további feldolgozás céljából tart raktáron, továbbá a közforg. vasutak, valamint posta és távirda igazgatásnak birtokában levő és saját szükségletük fedezésére szolgáló rézgálic készlet. A bejelentést az tartozik megtenni, akiknek birtokában a bejelentendő anyagok vannak.

Azt a készletet, amely valamely beraktározással foglalkozó cégnél vagy egyénnél van letéve, az köteles bejelenteni, aki letétbe helyezte, kivéve ha külföldi cég tette letétbe, ilyen esetben a letétbe vevőnek kell a bejelentést megtenni.

A e) pont alá tartozó esetekben az eladó a d) és f) pontba tartozó esetekben a vevő az e) pont alá tartozó esetekben az előállító köteles a bejelentés megtételére.

A bejelentő lapot, melyet a rendőrség földszint 11. sz. szobájában lehet átvenni, minden bejelentésre kötelezett közvetlenül a m. kir. központi statisztikai hivatalhoz kell beküldje. (Budapest, Heltai F.-u. 5.)

A bejelentés a f. évi március 26-ik napján volt állapot szerint április 7-éig legkésőbb teendő. Ugyanez áll a postai beküldésre is.

Az e) pont alá eső anyagokat minden hó 1-én és 16-án, az f) pont alá eső mennyiségeket megérkezésük után 8 nappal kell bejelenteni.

A bejelentésre kötelezettnek az anyagokról raktárkönyvet kell vezetni, ebbe az esetleges

változásokat (pld. a vevő nevét, lakását stb.) feltüntetni, melyet az I. fokú iparhatóságnak jogában áll megvizsgálni.

Aki a fenti anyagokat be nem jelenti vagy a hatóság előtt eltitkolja, vagy az ellenőrzést megküszitja, az 1914. L. t. cz. 9 §-a szerint 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbírsággal sújtatik.

Nagyvárad, 1915. március 30.

Rendőrfőkapitányság.

Hirdetmény.

A rendőrség már intézkedett s a főkapitány a szemlére vonatkozólag a következő értesítést adta ki: Közegészségi, köztisztasági és tűzbiztonsági szempontból oly hasznosnak bizonyult általános tavaszi szemléket ismét elrendelem és pedig aként, hogy f. évi április 1 től május 15 ig terjedő idő alatt az illető kerületi tisztiorvosok, városi mérnöki hivatal, kerületi rendőrfelügyelők, városi tűzoltó parancsnokság, akadályoztatás esetén az általa kirendelt tűzoltó altiszt, polgárőrség és a köztisztasági felügyelők mint bizottság kötelesek együtt a város egész területét kerületenkint házról házra bejárni, a tapasztalt és kifogásolt állapotokról esetről esetre a helyszínen jegyzőkönyvet felvenni, a szakközvegek szakvéleményüket és javaslatukat szabatosan körülírni, a jegyzőkönyvet a háztulajdonossal vagy annak helyettesével aláíratni s hozzá érdemleges javaslattal együtt legkésőbb 1915 május 20-ig beterjeszteni. Amidőn tehát nevezett szakközvegeket ezen szemlékre kirendelem, illetve ily szakközveg kirendelése végett dr. Mayer László t. főorvos, Kőszeghy József főmérnök és a tűzoltó parancsnok urakat megkeresem, ismételten figyelmeztetem a kerületi rendőrfelügyelőket, hogy a jegyzőkönyvnek szabályszerű felvétele, a szakközvegek és érdekeltekkel való aláírása s hozzám f. évi máj. 20 ig leendő bemutatása tekintetében feyelmileg is felelősek. A város közönségét, főként pedig az érdekelte háztulajdonosokat hírlapi uton figyelmeztetem, hogy a kitűzött időben megtartandó szemléken lehetőleg legyenek jelen s magánérdekeik megóvása céljából észrevételeiket a szemle jegyzőkönyvben tegyék meg. Erről Kőszeghy József v. főmérnököt, dr. Mayer László t. főorvost, a tűzoltóparancsnokot, Kemény Ignác tb. alkaptányt, Zilahy Antal és Vadász József ker. rendőrfelügyelőket, Lobermayer Gyula polgárőrszparancsnokot, Radványi Jenő és Beöthy Kálmán köztiszt, felügyelőket értesitem. Nagyvárad, 1915 február 13. Gerő Armin r. főkapitány.

Hirdetmény

a hadmentességi díj alá tartozó egyének által teendő bejelentések tárgyában.

1915. évi március hóban tartozik az, ki: 1. mint hadiszolgálatra alkalmatlan, az állítási lajstromból töröltetett;

2. mint fegyveres szolgálata alkalmatlan fegyverképtelenség nyilvánított;

3. a katona szolgálatból oly testi fogyatkozás miatt bocsátott el, mely őt késettéptelenné nem tette, s mely nem a katonai szolgálat teljesítésének következménye;

4. az 1868. XL. t.-cz. alapján mint családfenntartó felmentetett és az 1889. VI. t.-cz. életke lépte után is bármely okból lel nem avattatott;

5. külföldre költözési engedélyt nyert és hadmentességi díjfizetési kötelezettsége még tart, ama község előjáróságánál (város adóhivatalánál) hol állandóan tartózkodik, az e célra szolgáló nyomtatványon:

a) polgári állását;

b) lakását;

c) ama sorozójárás, illetőleg község nevét, melyben a hadkötelezettség alól mentesített;

d) azt az évet, melytől fogva a felmentés számítható, bejelenteni és

e) a reá, esetleg ama családfőre, kinek családjához tartozik a megelőző évben állandó lakhelyén, esetleg más községekben is kivett egyenes államadókat összegét hitelesen kimutatni.

Ezenkívül tartozik:

f) az a véd-, illetve díjköteles, kinek hadmentességi díját a törvény 11. §-a értelmében a munkaadó fizeti, a munkaadó a nevét és lakását bejelenteni.

Ezen adatok bejelentésének elmulasztása az 1880. évi XXVII. t.-cz. 20. §-a értelmében a kirovardo hadmentességi díj három egész hatszoros összegének megfelelő pénzbírságot von maga után.

Ha a munkaadó személyében az alatt az idő alatt, mely a bejelentés beadása és a díjesedékeségének napja (az évjoktóbr hó 1-je) között lefolyt változás állott be, eme változást a díjköteles az 1883. évi IX. t.-cz. 4. §-ának 3-ik pontja értelmében ott, ahol az első bejelentést tette, szintén bejelenteni köteles.

Azon díjköteleseknek, kik állandó lakhelyükön kívül másutt adóval megróva nincsenek, megengedtetik, hogy a községi előjáróság (városi adóhivatal) előtt személyesen megjelenvén, vallomásukat ugyanott tollba mondassák, de ha tenni ezt elmulasztják, a fentebb említett pénzbírság ellenük teljes szigorral fog alkalmaztatni.

Kelt Nagyvárad, 1915 március hó.

Városi adóhivatal.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, Wolfram és egyéb izzólámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelés ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletet szolgálat

Költségvetések ingyen.

Telefon száma 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

évlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.